

JEDNOM ĆU I JA IMATI BICIKL

Ja sam uvijek htio biti poput drugih dječaka. Htio sam skakati, igrati nogomet, plivati, a naročito sam htio voziti bicikl. Svi dečki u selu imali su bicikle odmalena pa kako su rasli, tako su dobivali sve veće, skuplje, nove bicikle. Marko, moj prvi susjed, imao je najljepše bicikle. Ali kad je dobio ovaj posljednji, žuti bicikl "Limex" s crnim detaljima, ručkama, s puno brzina, osjetio sam zavist - dozvolio sam da me obuzme od nožnoga prsta do vrha glave taj ružan osjećaj zbog kojega mislim da sam lošiji no što možda jesam.

Nitko nikad nije ispunjavao te moje želje, pa i lopta, moje jedino vlasništvo, dar je krsnoga kuma. Ali kad je bacam na zid Markove kuće ne bi li se odbila k meni, ravno u moje ruke, Markova mama srdito promoli glavu preko ograde, opsuje me i kaže:

- Nikad mira od tebe! Isti otac! Samo smeta i zanovijeta, uvijek nešto hoće ta tvoja luda glava!

Ja prestanem igru loptom, ne kažem ni riječ i ne iskazujem svoju kivnju na zlu, jezičavu susjedu. Ona misli da sam retardiran, mnogo je puta to komentirala s drugim susjedima. To zato što najradije šutim, pa i psovke što bih joj ih mogao izreći, čvrsto čuvam iza stegnutih zuba, tek, mislim da mi oči sijevaju ljutnjom.

Naučio sam da mi je bolje šutjeti, skrivam svoje misli i svoju pamet, znam da nisam lud, to sasvim sigurno jer dok sam sjedim na debeloj gredi što drži našu malu kuću, i besposlen gledam u kravske zaprege što prolaze šljunčanim putem prema poljima, glava mi je puna prekrasnih misli i slika. Gledam ljude koji prolaze, a ne vidim ih zapravo, ne dam njihovim prezrivim pogledima da dopru do moga srca. Pozdravim uvijek, makar mi ne odgovorili. Mislim svoje misli, pričam priče s mnoštvo boja, vidim plavo namreškano more, bljesak sunca na zapadu, vidim smirujuće plavo nebo nad otocima u daljini... I šutim, jer tako moje priče ostaju samo moje, i nitko mi ne može oduzeti to moje jedino blago. Odavno znam da me mama ne može zaštititi od sela i zlobe, i sama je postala njihovom žrtvom, opijajući se i ne dolazeći kući po nekoliko dana.

Svemu je kriv moj otac, govore. Ja to čujem, no ne vjerujem. Čuo sam od velečasnoga da je svatko kriv za svoje nedaće i zaslužan za sve dobro što mu se dogodi. Zato ne može moj tata biti kriv mojoj majci što je ostala sama, sa mnom u kolijevci odmah nakon što sam se rodio.

Trebala se izboriti za bolji život, makar otišla iz svoga sela i od ljudi koji joj ionako nisu htjeli pomoći.

Govore da je u zatvoru, da sam ja isti kao on, da ću tako i završiti. Ja opet mislim da će odslužiti svoju kaznu, da će ispaštati svoj grijeh, a onda, da će pročišćen i skrušen doći u svoje selo da upozna svoga desetogodišnjeg sina.

Znam da mu je bilo užasno teško kad je otkrio da mu toliko željeni sin nije zdrav kako je trebao biti, ali meni samo nedostaje lijeva noga od koljena naniže, a moja je glava zdrava i prava.

Eto, zato trpim pogrede i rujanje, psovke i pljuvanje. Znam da moram ispaštati što sam tako razočarao svoga oca i otjerao ga iz sela i naše obitelji. Poslije je pio i bančio svud naokolo, a priča se i da je pokrao neki dućan pa sada broji dane i prebire misli u zatvoru. Mama ga nikad nije preboljela, a vjerojatno niti neće, znam, jer dok me gleda, podsjećam je na njega, i onda se samo stisnutih očiju okreće od mene, poteže bocu vina i zapada u pijanstvo, bez misli i grižnje savjesti. Tad me pušta na miru dok skakućem na mojoj jedinjoj nozi da bih joj ispekao jaja za doručak.

Mogao bih ja dobiti protezu i naučiti hodati s njom, ali mama nema volje srediti se i odvesti me u grad do bolnice da to sredimo. Samo nekad, kad je bolje volje, a to je jako rijetko, kaže da čeka da porastem pa ću onda dobiti protezu kako je ne bi trebali mijenjati svake godine. A onda opet prođe vrijeme i ona ustanovi da nema novaca i ja opet čekam neki drugi pogodan dan.

Bar strpljenja imam napretek, dočekać ću ja i protezu. Do tada skakućem oko naše kuće, starinske kućice sdva prozora i zidane blatom, hranim kokoši u zadnjem dvorištu, klečim u vrtu dok plijevim gredicu s lukom i milu-

jem moga Garu, jedinoga stvora na ovome svijetu koji me voli i razumije. Uvijek sam tu, negdje oko kuće, a najradije sjedim pred kućom i maštam. Sada je ljetni odmor, ne idem u školu pa ne moram slušati rugalice o tome kako sam bogalj, bezvrijedan stvor uvrnuta uma, kako smetam i sramotim školu, kako sam na teret ljudima u selu a naročito stricu Peri koji me svakoga dana, na zadnjem kotaču svoga staroga bicikla, vozi u školu i dolazi po mene. Dobar je on, samo me ponekad zaboravi, pa sjedim i čamim pred školom dok netko ne naidje autom i poveze me kući. Sutradan ne spominje ništa, crven u licu od mamurluka i težine.

Lakše je sada, ljeti, kad ima posla na poljima, eto, mama je i danas otišla u selo, zovu je ljudi kad treba micati s polja kocke balirane slame nakon žetve. Najest će se tamo, nešto će i meni donijeti, a i eto, nije kod kuće pa imam mir i vrijeme za moje priče.

Nisam ja neki nesretan dječak, ne, to ne. Ja imam svoj mir i svoje priče i strpljenja koliko treba da dočekam da porastem i završim neku školu i zaposlim se i kupim si sve ove lijepe stvari što ih imaju svi u selu ama baš svi osim nas. Poželim često i televizor, vidio sam da Marko ima i kompjutor, imam ja i druge želje i mislim da mi je možda stvarno otac kriv za tu neumjerenu i te neostvarive želje. Utješim se brzo milujući i tepajući mome Gari i sve to prode brzo, ali bicikl, bicikl bih strašno volio imati. Kad se noću prevrćem u bunilu, a mama me bijesno gurne nogom da prestanem buncati, ja sanjam da vozim bicikl i nikome ne mogu to priznati, sanjam da ga vozim s obje noge.

A znam da bih to mogao, samo da mi mama nabavi protezu. Kako bi onda Marko buljio u mene, kad bi shvatio da tek malo šepam s tom tuđom nogom a ne skakućem poput vrapca dok za mnom vijori prazna nogavica dugih hlača.

Probao sam ja jednom voziti bicikl, krišom dok me Marko nije gledao jer ga je nesmotreno odbacio pred ulaznim vratima njihove lijepe katnice, žureći na telefon. Znao sam da se to ne smije bez pitanja, ali pitati nisam smio jer mi Marko ionako nikad ne bi posudio ni bicikl ni išta drugo. Zato sam hitro doskakutao do ležećega ljepotana, i bio bih samo gledao i dodirivao to snažno vozilo da me nešto od moje neumjerene naravi nije natjeralo i nagovorilo da ga podignem na kotače i zajašem sad, kad mi je prilika. I tako sam ga podigao diveći se glatkoći njegova okvira i zanesen, poskakujući ga gurnuo niz put i pokušao skočiti na njega, i možda se odvesti do kraja sela. Ali nije lako voziti bicikl s jednom nogom, pa ni onda ako imaš obje zdrave noge ali te nitko nikad nije učio voziti. I tako sam, nakon samo par okreta kotača završio na tvrdom šodrenom putu, s biciklom na meni, bespomoćan pod njegovom težinom i čekajući da me netko otkrije s mojim, tako očitim nedjelom i kazni za takvu zloću. Marko je dojurio urlajući iz svega glasa, jednom rukom odbacio bicikl u stranu a onda se stušio na mene razbijajući mi nos i čelo i lice. Tek ga je Garo, strašno lajući otjerao s mene, a ja, ranjen i ponižen, odvuкао sam se kući da isperem krv s razbijenoga koljena i natučenoga lica.

Odonda ne razgovaram s Markom, a to i nije tako loše jer mi je dojadilo da me zove bogalj, kriptom, specijalcem i ludom. Neka mu bude njegov bicikl i sve druge stvari što ih ima, ja imam strpljenja i čekati ću dok ne ostvarim svoje želje.

Učiteljica mi je skrenula pozornost na stihove u jednoj knjizi: ŠTO JA HOĆU, JA TO MOGU!

Ali kad nisam našao načina da kupim bicikl, moju najveću želju, otišao sam poslije nedjeljne mise sa stricem Perom do seoskoga igrališta. Tu sam, sjedeći u travi, u hladu oraha, promatrao utakmicu dječaka iz našega i susjednoga sela. Prišla mi je naša učiteljica i sjela kraj mene. Bilo mi je drago i upustio sam se u razgovor. Ne znam što mi je bilo, ali nije me trebala puno nagovarati, meni je sama od sebe, izletjela moja tajna želja da imam bicikl. Odmah sam pocrvenio od jada i srama zbog tako velike gluposti, premirući od muke pred tom dobrom ženom, mojom jedinom prijateljicom. Ipak, ona se nije nasmijala, nije me ukorila niti mi se narugala, dapače, ostala me mirno i staloženo promatrati, grickajući zamišljeno jednu suhu travku.

A onda je rekla: - Matko, pokušat ćemo bar nešto učiniti! Ja ću te sutra odvesti u grad da konačno sredimo tu protezu. Samo reci mami da te spremi u čisto za sutra ujutro! A onda, kad to za neko vrijeme bude riješeno, doći ćemo moj Nikola i ja do tebe i poučiti te vožnji biciklom. Bistar si i hrabar, brzo ćeš to svladati. A najesen, kad počne škola, skupit ćemo neke novce u razredu i kupiti ti nečiji polovni bicikl da sam možeš dolaziti u školu!

Zahvalio sam joj od srca, toj ženi koja ima brigu sa mnom i pod godišnjim odmorom. Bio sam pristojan i više joj nisam mogao do kraja otkriti dušu; jest, ja želim bicikl, štoviše, on mi treba i bit ću zahvalan za svaku pomoć. Ali nikome ne smijem otkriti da ja želim žuto - crni bicikl "Limex", baš onakav kakav ima Marko, nov

i neoštećen, sjajan i snažan, samo moj bicikl.

Onda se opet sjetim da to ustvari ne želim ja sam, već ta očeva zla krv u meni kojoj mora biti ono što poželi pa ostvari to makar na zao način, i utrnem u sebi tu snažnu moru, i smirim se, tješeći se da će i za mene doći bolji dani, i da će vrijeme strpljenja proći i donijeti mi lijepe darove čvrsta karaktera koji može postići sve što želi i zaslužuje.

Imat ću ja jednom novi bicikl, siguran sam u to, makar morao nekome povjeriti svoje tajne misli i zatražiti pomoć.

Ja ga trebam, ja ga želim imati, ja hoću vidjeti Marka i drugu djecu iz sela kako gledaju za mnom dok gazim lijepi novi bicikl, a moj Garo veselo trči uz nas.